

09115004 számú Klinikai fogászati higiénikus megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Klinikai fogászati higiénikus
- 1.2 Ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0911 Fogászat

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Klinikai fogászati higiénikus
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 5

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: Az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló: 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A klinikai fogászati higiénikus a fog(szak)orvos, a fogászati asszisztens és a fogtechnikus mellett a fogászati team tagja. Tevékenységét fog(szak)orvosi indikáció és felügyelet mellett, valamint önálló feladat- és felelősségi körben végzi. Önálló feladatköre a páciensek fogászati egészségnevelése és irányítása.

A gyermek, ifjúsági és/vagy felnőtt fogászati alapellátás keretében prevenciók tevékenységet végez orvosi indikáció és felügyelet mellett.

Aktívan részt vesz a preventív és egyéb gondozási, oktatási intézményrendszerek munkájában: óvoda, iskola- és ifjúsági fogászat, várandós-, csecsemő és kisgyermekgondozás, fogyatékkal élők fogazati prevenciók ellátása, idősek fogazati gondozása, valamint ágyhoz, lakáshoz kötöttek fogazati gondozása.

Megtanítja a pácienseknek a szájüregi egészség megőrzésére szolgáló alapvető tevékenységeket (fogmosási technikák, fogkrémek fajtái, kémiai plakk-kontroll). Szakmai tevékenysége kiterjed preventív fogászati beavatkozásokra, szájhygiénés és fogesztetikai vizsgálatokra. Kezeléseket végez ambuláns és fekvőbetegeken. Elvégzi a szájüreg sztomatológiai vizsgálatát, segít a páciensek ellátásában és pszichés támogatásában.

A mindennapi munkájához szükséges magasszintű szakmai és alapszintű pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel rendelkezik, és azokat alkalmazza.

Időben felismeri az egészségügyi kockázatot hordozó helyzeteket, a fertőzésveszélyt, a fertőzések kialakulását, illetve átvitelét megelőzi. Az elsősegélynyújtás szabályai szerint elsősegélyt nyújt, alapszintű újraélesztést végez.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

6.2 Szakmai előképzettség:

A 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelettel kiadott Szakmajegyzékben szereplő:

- 5 0913 03 02 Egészségügyi asszisztens szakma (Fogászati asszisztens szakmairánya)

Az Országos Képzési Jegyzékben szereplő:

- 54 720 02 Fogászati asszisztens, vagy

- 52 720 01 0010 52 02 Fogászati asszisztens, vagy

- 52 5046 01 Fogászati asszisztens szakképesítés.

A fentiekben felsorolt egészségügyi képesítéseken túl szakmai előképzettségnek tekinthetők az az állam által elismert, korábbi jogszabályok alapján kiadott azonos megnevezésű szakképesítések, továbbá a nevesített szakképesítéseknek megfelelő munkakör betöltésére képesítő, korábbi jogszabály alapján kiadott egyéb képesítések.

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESzCsMrendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: Fogászati asszisztens szakképesítés megszerzése után, 1 év fogászati asszisztens munkakörben igazoltan eltöltött gyakorlat.

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 450 óra

7.2 Maximális óraszám: 500 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Munkája során feladat ellátását megtervezi, elvégzi a beteg szájüregi vizsgálatát.	<p>Alapvető ismeretekkel rendelkezik a szájüreg felépítéséről, működéséről.</p> <p>Tudja a fogászati anamnézis felvételének lépéseit.</p> <p>Részletesen tudja a fogászati kezelést befolyásoló anamnesztikus adatokat.</p> <p>Ismeri a betegvizsgálat, klinikai vizsgálat és a kiegészítő vizsgálatokat lépéseit</p> <p>Tudja a sztomato-onkológiai szűrővizsgálati protokoll lépéseit és kivitelezését.</p>	<p>Elkötelezett a protokollok betartásában.</p> <p>Törekszik a szakmai szabályok szerint végzett tevékenységre.</p>	<p>Önállóan és felelősen elvégzi a vizsgálatokat, a vizsgálat eredményeinek értékelését.</p> <p>A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat azonnal jelzi a szakorvosnak.</p>

<p>Megtervezi az orális medicinában alkalmazott szűrővizsgálatokat, valamint a kivitelezésüket.</p>	<p>Ismeri az orális medicinában alkalmazott szűrővizsgálatok módszereit, protokoll elemeit. Felismeri a szájnyálkahártya kóros elváltozásait, a praecancerosus elváltozásokat és állapotok jellegzetes tüneteit, formáit, a szájüregi daganatok formáit, jellegzetességeit.</p>	<p>Törekszik a szájüreg és a szájnyálkahártya vizsgálatának szakszerű kivitelezésére.</p>	<p>Önállóan és felelősen elvégzi a vizsgálatokat, a vizsgálat eredményeinek értékelését. A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat azonnal jelzi a szakorvosnak.</p>
<p>Kialakítja a páciensek egyéni szájüregi prevenció protokolljait.</p>	<p>Meg tudja nevezni a preventív fogászat céljait és primer- primer, szekunder, tercier prevenció szintereit. Ismeri az orális egészség megtartásához, fejlesztéséhez szükséges protokollokat. Felismeri a korai fogászati rizikótényezőket.</p>	<p>Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartásra törekszik.</p>	<p>Egészségnevelési feladatait önállóan végzi.</p>
<p>Egészség fejlesztését célzó rendezvények szűrőprogramokat szervez részt vesz a lebonyolításukban.</p>	<p>Megnevezi az egészségnevelés és az egészségfejlesztés fogalmát. Ismeri a fogászati egészségnevelés célját, területeit, módszereit.</p>	<p>Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.</p>	<p>Munkáját részben önállóan részben a team tagokkal együtt végzi. felelősséget vállal, hibáit korrigálja.</p>
<p>Alkalmazza a szájhigiénés indexeket, elvégzi azok meghatározását, értékelését. A speciális fogászati programokban digitálisan rögzíti.</p>	<p>Alapvető ismeretekkel rendelkezik a dentális plakk és a biofilm fogalmáról, összetevőjéről, jelentőségéről. Tudja a plakk kimutató plakk festés nélkül protokoll lépéseit. Ismeri az OHI index, Silness-Löe féle plakk index, Cohen- féle plakk index felvételét.</p>	<p>Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására.</p>	<p>Az szájhigiénés indexek felvételét önállóan végzi, felelősséget vállal az általa rögzített és kezelt adatokért.</p>

A beteg fájdalma esetén figyelemmel kíséri a beteg állapotát, fájdalom változásait a problémára megoldási javaslatokat fogalmaz meg.	Ismeri a beteg állapotának megfelelő fájdalmakat. Figyelemmel kíséri a fájdalom keletkezésének okait, a fájdalom típusát.	Figyelemmel kíséri a beteg fájdalmát egyénre szabott megoldási javaslatokat fogalmaz meg és tisztelőben tartja a beteg által jelzett panaszokat	A fájdalom megfigyelését önállóan végzi.
A protokoll előírásai szerint alkalmazza a pácienseknél a barázdázást.	Tudja a barázdázás fogalmát, indikációs területeit, formáit, kontraindikációit, anyagait és a beavatkozás menetét.	Tudatosan szem előtt tartja, betartja és alkalmazza a munkavégzésére vonatkozó előírásokat	Önállóan felméri a barázdázás szükségességét és kivitelezzi azt a protokollok alapján.
Megtervezi és kivitelezzi a tömések polírozását és finírozását a kezeléshez kiválasztja a megfelelő eszközöket.	Ismeri és tudja a fogtömések polírozásához és finírozásához használt eszközöket és a kivitelezés módját, lépéseit	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	A fogtömések polírozását és finírozását önállóan, felelősen elvégzi és felelősséget vállal munkájáért.
A páciens szájüregéről elkészíti a beavatkozásokhoz szükséges lenyomatokat.	Részletesen ismeri a lenyomatvétel célját, alkalmazási területeit, a különböző lenyomat anyagok tulajdonságait, a lenyomatvételi módszereket. Tud szituációs és tanulmányi lenyomatot venni.	Munkája során fontos számára, hogy pontosan, precízen és megbízhatóan véggezze el a feladatait.	A lenyomat készítést önálló elvégzésére és hibáinak önálló javítására. Betartja a szakmai és biztonsági előírásokat.
Az orvos utasítására elkészíti a páciens számára az ideiglenes koronát és hidat.	Ismeri az ideiglenes korona és híd készítésének indikációit, anyagait, eszközeit és a kivitelezés módszereit, lépéseit.	Munkája során fontos számára, hogy pontosan, precízen és megbízhatóan véggezze el a feladatait	Vezetői irányítással, felelősségtudattal oldja meg a szakmai feladatokat. Betartja a szakmai és biztonsági szabályokat.
Megtervezi és szakszerűen tájékoztatja a páciens a fogfehérítő eljárásokról, illetve a kezelést követő életmódbeli tanácsokról. Pontosan kivitelezzi a fogfehérítő eljárásokat.	Ismeri a fogak exogén és endogén elszíneződéseiket. Tudja a fogfehérítés lényegét az otthoni, várótermi és rendelői fogfehérítés módszereit. Ismeri az elhalt fogak fehérítését és a fogfehérítés ellenjavallatait.	Nyitott a szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Szem előtt tartja a betegbiztonsági előírásokat.	Vezetői irányítással, önállóan, felelősségtudattal oldja meg a szakmai feladatokat. Betartja a szakmai és biztonsági szabályokat.

Munkája során a fluorid profilaxist megtervezi, valamint alkalmazza a tevékenységi körébe tartozó protokollokat.	Ismeri az endogén és exogén illetve a lokális és szisztémás fluorid profilaxis protokoll elemeit, lépéseit.	Elkötelezett a szakmai protokollok megismerésére önképzésre, nyitott a változásokra.	Betartja és betartatja a szakmai iránymutatásokat, protokollokat. Munkáját önállóan, kompetencia határait betartva végzi, hibáit korigálja.
Alkalmazza a különféle fogköeltávolítás protokolljait.	Rendelkezik elméleti és gyakorlati tudással a sub- és supragingivalis fogköeltávolására vonatkozóan. Ismeri a gépi és kézi eszközök használatát, valamint a fogak polírozását.	Törekszik a szakmai szabályok szerint végzett tevékenységre, elkötelezett az önképzésre, minőségi ellátás iránt.	Vezetői irányítással, önállóan felelősségtudattal oldja meg a szakmai feladatokat, hibáit korigálja.
A megfelelő módszer megválasztásával képes fogászati kezelésekhöz kapcsolódó pszichés és szomatikus felkészítést végezni és a kezelésen átesett páciens gondozásában részt venni.	Átfogóan ismeri a fogászati kezelésekhöz kapcsolódó felkészítés elemeit, módszereit.	Empatikus, és a páciens állapotát figyelemmel kíséri. Törekszik szakmai és pszichológiai ismereteinek bővítésére.	Önállóan vagy kollégáival együttműködve, felelősséggel végzi a páciensek felkészítését, gondozását.
Megtervezi a rendelőben alkalmazható mikrobiológiai vizsgálatokat, nyálvizsgálatokat elvégzését, kiválasztja a megfelelő eszközöket.	Részletesen ismeri a rendelőben alkalmazható mikrobiológiai vizsgálatokat, nyálvizsgálatokat, tudja a kivitelezésük lépéseit.	Nyitott az önálló munkára, értéké tekint a megszerzett gyakorlati tapasztalatra.	Önálló megtervezi és elvégzi a mintavételeket munkavégzésében felelősségteljes, képes önellenőrzésre és a hibák önálló javítására.
Felismeri a dentális eróziót a fogakon, megtervezi a szájhygiénés kezelést.	Ismeri a dentál erózió fogalmát, prevalenciáját, etiológiai tényezőit, patomechanizmusát és terápiás lehetőségeit.	Elkötelezett a szakmai protokollok megismerésére, nyitott a változásokra.	Önálló megtervezi a szájhygiénés kezelést, munkavégzésében felelősségteljes, képes önellenőrzésre és a hibák önálló javítására.
Megtervezi és kivitelezzi a szájhygiénés előadásokat.	Ismeri a szájhygiénés instruálás, motiválás elemeit és lépéseit. Rendelkezik a educáló tevékenységhez szükséges szakmai és pedagógiai ismeretekhez.	Fontosnak tartja az egészséget, mint értéket. Kommunikációjában nyitott. Meglévő digitális kompetenciáit alkalmazza, bővíti.	Feladatát együttműködve végzi a fogászati team tagjaival. Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.

<p>A páciensnek és a hozzátartozójának demonstrálja, oktatja a fogpótlások ápolási, tisztítási módszereit.</p>	<p>Részletesen ismeri a fogpótlások ápolási módszereit, valamint az egészségnevelési és egészségmegőrzési módszereket, gondozásának rendszerét.</p>	<p>Elkötelezett az ismeretek átadásában.</p> <p>Kommunikációja kétirányú. Érthetőségre törekszik.</p>	<p>Önállóan végzi a fogak és a fogpótlások ápolási módszereinek bemutatását.</p> <p>Személyre szabott javaslatokat tesz. Instruálja, motiválja a páciens.</p>
<p>Táplálkozási tanácsadást előzetesen megtervezi és lebonyolítja a fogászati problémákkal kapcsolatosan.</p> <p>Az egészségnevelési módszereket gyakorlatban alkalmazza. Célcsoportnak megfelelő/személyre szabott kommunikációs stratégiát alkalmaz.</p>	<p>Érti a táplálkozás és a fogazat megbetegedései közötti összefüggéseket.</p> <p>Ismeri a táplálkozás szerepét a caries megelőzésében.</p>	<p>Elkötelezett az egészségnevelési, egészségmegőrzési programok mellett.</p> <p>Törekszik a szakmai ismeretek közérthető átadására.</p> <p>Szem előtt tartja az egyéni igényeket, szükségleteket.</p>	<p>A fogászati problémákra vonatkozó táplálkozási tanácsadást önállóan végzi.</p> <p>Személyre szabott javaslatokat fogalmaz meg.</p>
<p>Megtervezi a komplex egészségnevelési tájékoztatókat.</p> <p>Előadásokat tart a pácienseknek a fogágy és fogíny betegségek elkerülésének és megelőzésüknek a lehetőségeiről.</p>	<p>Átfogóan ismeri a szájnyálkahártya és parodontológiai betegségek megelőzésében egészségnevelést szolgáló és preventív tevékenységeket azok rendszerét, szintjeit.</p> <p>Ismeri a gingivális és parodontális indexek felvételének menetét és értékelésüket.</p>	<p>Figyelemmel kíséri a fogászati egészségnevelés fejlődését, az új szakmai elemeket beépíti a munkájába.</p>	<p>Önállóan vagy másokkal együttműködve kidolgozza az előadások szakmai tartalmát.</p> <p>Kezdeményezi a preventációs programok terjesztését, célcsoportok felkutatását.</p>
<p>A páciens számára demonstrálja a szájhygiéne eszközeit és megtanítja a használatukat.</p>	<p>Ismeri a mechanikus fogtisztítás eszközeit, járulékos eszközeit, alkalmazási területeit a kémiai plakk kontroll anyagait, felhasználási indikációját, kontraindikációs területeit.</p>	<p>Elkötelezett az ismeretek átadásában.</p> <p>Kommunikációja kétirányú.</p> <p>Érthetőségre törekszik</p>	<p>Személyre szabott javaslatokat tesz. Instruálja, motiválja a páciens.</p> <p>Felvilágosító munkáját önállóan végzi.</p>

<p>Rendelkezik a fogászati egészségnevelési és szájhygiénés feladatok elvégzéséhez szükséges ismeretekkel, a várandós páciensek körében szájüregi egészségnevelést végez.</p>	<p>Részletesen ismeri a várandós páciensek orális egészségi állapotának optimalizálását, a csecsemőegészséges fogainak megőrzését, terhességi ínnyulladás etiológiáját, kezelési lehetőségeit.</p> <p>Ismeri a parodontális folyamatok és a koraszülés összefüggéseit.</p>	<p>Elkötelezett az ismeretek átadásában. Kommunikációja kétirányú. Érthetőségre törekszik. Tudását folyamatosan bővíti.</p>	<p>Személyre szabott javaslatokat tesz. Instruálja, motiválja a pácienszt. Felvilágosító munkáját önállóan végzi.</p>
<p>Összeállítja a szájhygiénés kezeléseket különböző célcsoportoknál és szisztémás betegsében szenvedőknél.</p>	<p>Tudja a fogászati egészségnevelési, szájhygiénés feladatokat a különböző célcsoportokban (korcsoportokban, rizikó csoportokban, szisztémás betegsében szenvedők körében). Felméri az eltérő igényeket. Megválasztja a megfelelő módszert. Kommunikációját a célcsoportnak/-személynek megfelelően alakítja.</p>	<p>Elkötelezett az ismeretek átadásában. Kommunikációja kétirányú. Érthetőségre törekszik. Tudását folyamatosan bővíti.</p>	<p>Személyre szabott javaslatokat tesz. Instruálja, motiválja a pácienszt. Felvilágosító munkáját önállóan végzi.</p>
<p>Fogászati egészségnevelő előadásokat állít össze fogszabályzó viselő páciensek számára.</p>	<p>Részletesen ismeri a kivehető és rögzített fogszabályzó készüléket azok tisztításának, gondozásának speciális eszközeit és módszereit.</p>	<p>Elkötelezett az ismeretek átadásában. Kommunikációja kétirányú. Érthetőségre törekszik.</p>	<p>Személyre szabott javaslatokat tesz. Instruálja, motiválja a pácienszt. Felvilágosító munkáját önállóan végzi.</p>
<p>Fogászati egészségnevelési előadást készít rögzített fogpótlást viselő páciensek számára.</p>	<p>Ismeri a rögzített fogpótlások típusait és elkészítésük folyamatát (koronák, hidak, inlay, onlay, héj). Ismeri az implantáció lényegét, célját,</p>	<p>Munkája során fontos számára, hogy pontosan, precízen és megbízhatóan véggezze el a feladatait. Szakmai ismereteit fejleszti. Elkötelezett az ismeretek átadásában.</p>	<p>Önállóan végzi a fogak és a fogpótlások ápolási módszereinek bemutatását. Személyre szabott javaslatokat tesz. Instruálja, motiválja a pácienszt.</p>

	<p>az implantációs fogpótlás részeit, formáit.</p> <p>Ismeri az implantáció sikerét befolyásoló tényezőket.</p> <p>Tudja a periimplantitis kezelés protokollját.</p> <p>A rögzített fogpótlásokat viselőkhöz szájhygiénés felvilágosításának elemeit, speciális eszközeit, technikáját.</p>	<p>Kommunikációja kétirányú.</p> <p>Érthetőségre törekszik.</p>	
<p>Egészségnevelési, szájhygiénés feladatokat elvégezni egészségügyi, szociális, oktatási intézményben, egészséges és beteg felnőttek és gyermekek körében, lakáshoz, ágyhoz kötött páciensek számára otthonukban.</p> <p>Felméri az eltérő igényeket.</p> <p>Megválasztja a megfelelő módszert.</p> <p>Kommunikációját a célcsoportnak/-személynek megfelelően alakítja</p>	<p>Rendelkezik a fogászati egészségnevelési és szájhygiénés feladatok elvégzéséhez, a páciensek pszichés támogatásához és a különleges igényű páciensek ellátásához szükséges magas szintű szakmai és alapszintű pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel.</p> <p>Ismeri a geriátriai és speciális igényű páciensek szájhygiénés gondozási feladatait.</p>	<p>Viselkedésében empatikus.</p> <p>Nyitott az eltérő igényekre.</p> <p>Motivált a fogászati egészségnevelési és szájhygiénés tevékenységének végzésében.</p>	<p>Önállóan, az ellátó team tagjaival együttműködve végzi edukációs tevékenységét.</p> <p>Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért és a betegek edukációja során átadott információk hitelességéért.</p> <p>Felelősséget vállal az önállóan végzett saját munkájáért.</p>
<p>Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.</p>	<p>Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit.</p> <p>Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.</p>	<p>Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.</p>	<p>Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.</p>
<p>Szakmai tudását folyamatosan bővíti, szakmai konferenciákon, továbbképzéseken vesz részt.</p>	<p>Ismeri a szakterületével összefüggő információs és kommunikációs rendszereket.</p> <p>Ismeri a kötelező továbbképzés előírásait, követelményeit.</p>	<p>Nyitott szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Törekszik az önképzésre.</p>	<p>Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója.</p>

A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli a munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabányaival.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegély-nyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, rosszulletek első ellátását.	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson. Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit és saját biztonságát is szem előtt tartva, empatikusan nyújt segítséget.	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezdi az elsősegélynyújtást.
Előkészíti az eszközöket, anyagokat a megfelelő sterilizálási eljáráshoz. A steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Tisztában van az aszeptikus, antiszeptikus lényegével. Ismeri a sterilizálás lehetséges formáit, az eszközök sterilizálásra történő előkészítésének folyamatát. Tudja a steril anyagok kezelésének, szállításának, tárolásának szabályait.	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Elfogadja az aszeptikus jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit.	Betartja az egészségügyi higiénés rendszabályokat, megelőzi a nosocomialis fertőzések kialakulását. Betartja a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.

9.3 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

10. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A klinikai fogászati higiénikus, mint egészségügyi szakmai végzettség a világ fejlett országában, így Európában is elterjedt, helyenként már komoly hagyományokkal rendelkezik. A szakképesítés létrejöttét két legfőbb fogászati jellegű népbetegség, a caries és a parodontopathiák elterjedése indokolta. Mivel az országok többségében a fogorvos-, fogszakorvos képzés egy

idő- és pénzigényes folyamat, ezért szükségszerű volt egy alternatív, a fogorvosok mindennapi munkáját, elsősorban prevenciók tevékenységét segítő, fogászati egészségnevelésre önállóan is képes, jól képzett szakembercsoport, a klinikai fogászati higiénikusok képzésére.

A magyarországi fogászati ellátás, ezen belül a szervezett iskolafogászati és fiatal felnőtteket érintő fogászati ellenőrzés és ellátás szigorú szakmai szempontok alapján történő megújítása és fejlesztése, a prevencióra és a lakosság felvilágosítására fókuszálva elengedhetlenül szükséges. A megelőző tevékenység során komoly szerepet vállalhat a klinikai fogászati higiénikus, aki egyrészt állandó orvosi felügyelet alatt részt vállal a lakossági fogászati prevenciók programokban, segíti az orvost a fogászati alap-, és szakellátás során, nyomon követi és biztosítja a fogászati betegek gondozását, különös tekintettel a fogyatékos, és geriátriai páciensekre, továbbá a terhesség alatti felvilágosító tevékenységre, szájhigiénés nevelésre.

Feladatait államilag finanszírozott, vagy magánrendelés keretei között, gyermek-, ifjúsági- és/vagy felnőtt fogászati alap- és szakellátásban végzi.

11. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

11.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele: Az előírt elméleti és gyakorlati képzési tartalmak sikeres teljesítése. A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: A vizsgázó által önállóan készített Projektfeladat prezentáció (ppt vagy .pptx formátumban) benyújtása: vizsga megkezdése előtt 15 nappal megküldi a képzőintézménynek elektronikusan.

11.2 Írásbeli vizsga

11.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Klinikai fogászati higiénikus tevékenység alapjai

11.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység a 9. Szakmai követelményeket tartalmazó táblázat tudáselemeinek mérésére irányul.

A vizsgatevékenység összesen **60 kérdésből álló**, különböző típusú (például egyszeres és többszörös feleletválasztásos, eldöntendő, ok-okozati összefüggést mutató és esetbemutatás alapján azonosító) feladatokat tartalmazó teszt. Az eszközismerethez ábrák használata ajánlott.

A feladatok arány a vizsgatevékenységen belül:

- 15 db kérdés Parodontológia
- 10 db kérdés Konzerváló fogászat
- 5 db kérdés Fogászati anatómia, élettan
- 5 db kérdés Fogpótlástan
- 5 db kérdés Szájnyálkahártya betegségek
- 20 db kérdés Fogászati prevenció

11.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

11.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 40%

11.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt javítási és értékelési útmutató alapján történik.

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése az alábbi súlyozási szempontok figyelembevételével történik:

- Parodontológia 25%
- Konzerváló fogászat 15%
- Fogászati anatómia, élettan 10%
- Fogpótlástan 10%
- Szájnyálkahártya betegségek 10%
- Fogászati prevenció 30%

11.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

11.3 Projektfeladat

11.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Klinikai fogászati higiénikus tevékenységei, fogászati prevenciók tevékenység, szájhigiénés feladatok

11.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A projektfeladat **két** vizsgarészből áll:

A) vizsgarész: Prezentáció bemutatása, szakmai beszélgetés: (40% a vizsgatevékenységen belül)

B) vizsgarész: Fogászati munkakörnyezetben végzett gyakorlati vizsga: (60% a vizsgatevékenységen belül)

A) vizsgarész: Prezentáció bemutatása, szakmai beszélgetés (40%)

A vizsgázó a prevenciók tevékenységei alapján készített, minimum 15, maximum 20 diából álló prezentációt mutat be önállóan.

A bevezetője a vizsgázó szakmai életútjának és a gyakorló intézmény bemutatása: általános ismertető, személyi és tárgyi jellemzők bemutatása, maximum 1 dia terjedelemben.

A prezentáció tartalma:

Egy önállóan megtervezett és kivitelezett fogászati egészségnevelési, oktatási feladat választása a klinikai fogászati higiénikus egészségnevelési, egészségfejlesztési és edukációs feladatai közül kiválasztott témában.

A választható egészségnevelési feladatokat a 9. Szakmai követelményeket tartalmazó táblázatban található tanulási eredmények határozzák meg.

A bemutató tartalmazza az oktatás elvégzésének dokumentálását (témaválasztás indoklása, célmeghatározás, célcsoport, helyszín, kivitelezés módszerei, edukáció hatékonyságának mérése).

A prezentáció értékelésének szempontjai:

A prezentáció címének és tartalmának kongruenciája.

A prezentáció szakmai szempontoknak való megfelelése.

A prezentáció pedagógiai szempontoknak való megfelelése.

A prezentáció formai sajátosságok (szerkezet, kivitel, stílus, esztétika, a közlési mód szemléletessége).

A dolgozat gyakorlati alkalmazhatósága.

A vizsgázó a prezentációját a vizsga során személyesen, a vizsgabizottság előtt bemutatja, legfeljebb **10** percen.

A vizsgabizottság mérés feladatokat ellátó tagja által megfogalmazott kérdésekre válaszol, szakmai megbeszélést folytat, maximum **10** percen.

A vizsgafeladat megoldására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc

B) vizsgarész: Fogászati munkakörnyezetben végzett vizsga (60%)

A feladat két részből áll:

1. rész: minden vizsgázó számára kötelező feladat elvégzése és

2. rész: szituációs gyakorlati feladat

A vizsgázó kötelező feladata (1. rész):

Minden vizsgázó számára a sztomatológiai szűrővizsgálat elvégzése.

A kötelező vizsgatevékenységet beleegyező nyilatkozattal rendelkező demonstrátoron/kon kell elvégezni.

A szituációs gyakorlati feladat (2. rész):

A vizsgázó az előre elkészített tételsorból húz egy feladatot.

A szituációs gyakorlati feladatokat úgy kell összeállítani, hogy azok tartalmazzanak:

2 db: Szájhigiénés indexek meghatározása, értékelése, dokumentálása

4 db: Gingivalis és Parodontalis indexek meghatározása, értékelése, dokumentálása

2 db: A dentális plakk kimutatásának módszerei

4 db: Sub- és supragingivalis fogköeltávolítása

2 db: Rendelőben alkalmazható mikrobiológiai vizsgálatokat, a nyálvizsgálata

4 db: Lokális és szisztémás fluoridos profilaxis

2 db: Barázdazárás

2 db: Fogtömések finírozása, polírozása

2 db: Szituációs és tanulmányi lenyomatok vétele

4 db: Fogfehérítés különböző technikái

2 db: Ideiglenes korona és híd készítése

2 db: Dentális erózió

A vizsgázónak a szituációs feladat megoldása során ki kell térnie az adott téma fogászati prevenciók vonatkozásaira is, ezt a feladat meghatározásában is jelezni kell.

A fogászati kezelésekhez szükséges eszközöket előkészíti, az adott kezelési feladatot kivitelezzi, elvégzi a páciens instruálását, illetve motiválását, a fogászati prevenció feladatokat az adott szituációban kivitelezzi.

A vizsgafeladat megoldására rendelkezésre álló időtartam: 20 perc

A vizsga helyszíne: Egészségügyi oktatási és gyakorlóhelyi engedéllyel rendelkező, valamint oktatási intézménnyel ilyen feladat ellátására szóló érvényes szerződéssel rendelkező egészségügyi intézmény fogászati (szak)ellátó részlege(i).

11.3.3 **A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 40 perc**

11.3.4 **A Projektfeladat vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 60%**

11.3.5 **A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:**

A tevékenység ellátásához szükséges szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése.

Az értékelés szempontjai:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése:20%
- Kommunikáció megfelelősége a pácienssel/munkatárssal:20%
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága:20%
- A munkavégzés ütemezése, határozottság:10%
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás:10%
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége:10%
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása:10%

Sikertelen vizsgarész esetén a teljes projektvizsgát meg kell ismételni.

11.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

11.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A technikai feltételek biztosításáért felelős személyt a vizsgaszervező biztosítja. A kötelező vizsgatevékenység elvégzéséhez beleegyező nyilatkozattal rendelkező demonstrátor/ok.

11.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

A „60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről” fogászati ellátás bekezdése szerinti eszközök, anyagok.

Ezen felül:

Fa spatula-,

Steril gézlap,

EVA System-,

Air Flow készülék,

Gracy küret szett, különféle küret csatornák, parodontális kések,

Speciális parodontális scalerek, ollók, polírozó kefék, csíkok,

Fogászati egészségneveléshez használatos különféle mulázsok,
Különféle kézi-, elektromos fogkefék,
Professzionális szájhigiéné eszközei,
Kémiai plakk-kontroll eszközei, anyagai,
Gépi eszközök: sonikus és ultrahangos depurátorok,
Sürgősségi gyógyszerek a 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet alapján.

11.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:
a vizsgatevékenység alól felmentés nem adható.

11.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A GDPR-nak megfelelően előkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok és a vizsgálati eredmények rögzítéséhez szükséges speciális nyomtatványok. Az eszközök, gépek használati leirata, utasításai a karbantartásról és a hibakódokról.

11.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

12. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek

Elméleti és gyakorlati képzési idő aránya: 40%-60%